

BÖLÜM 345
LEFKOŞA İÇME SUYU

MADDE DİZİNİ:

- Madde 1. Kısa İsim.
Madde 2. Yorum.
Madde 3. Su Komisyonu.
Madde 4. Su Komisyonunun Yeterli Miktarda Su Sağlaması.
Madde 5. Su Komisyonunun Bakanlar Kurulunun onayı ile Memur Ataması.
Madde 6. Su Komisyonunun Yönetmelik Yapma Yetkisi.
Madde 7. Su Komisyonunun Tüzük Yapma Yetkisi.
Madde 8. Tüzüklerin Bakanlar Kurulunca Onaylanması.
Madde 9. Su Komisyonunun Atanması Üzerine Mal Ve Tüm Defterlerin v.s.'nin Komisyonuna Verilmesi.
Madde 10. Vakıflar Örgütünün Camiler v.s. için Su Alma Hakkının Korunması.
Madde 11. Kişisel Hakların Korunması.
Madde 12. İcar Edilmiş ve Sahipsiz Sular.
Madde 13. Kişisel Hakların Araştırılması ve Tescili.
Madde 14. Tanıkların Hazır bulunmasını Zorlama Yetkisi.
Madde 15. Sicilin Yayınlanması.
Madde 16. Sicile Karşı Yapılan İtirazların Bağlı Tutulacağı İşlem.
Madde 17. Sicilin Kesinleşme Zamanı.
Madde 18. Su Komisyonunun Gelir ve Giderleri Gösteren Yıllık Bütçesini Bakanlar Kuruluna Göndermesi.
Madde 19. Borçlanma Yetkisi
Madde 20. Vergi ve Kiralardan v.s.'den Elde Edilen Paraların Kullanılışı .
Madde 21. Su Komisyonunca Su Vergilerinin v.s.'nin Bağışlanması.
Madde 22. Mal İktisabı.
Madde 23. Zorla Mal İktisabı Uyarınca Mal İktisabı.
Madde 24. İktisap Edilen Arazinin Su Komisyonuna İntikali.
Madde 25. Yolların Kazılması.
Madde 26. Yolları Açıp Kazma Niyetinin Bir Bildirim ile Duyurulması
Madde 27. Yerel Makamın Söz konusu Kazı İşlerini Gözetimi Altında Bulundurması
Madde 28. Sokak v.s.'nin Geciktirilmeden Eski Haline Getirilmesi
Madde 29. Arazi ve Binalara Girme Hakkı.
Madde 30. Boş yere Su tüketimini Önlemek v.s. için Evlere Girme Yetkisi.
Madde 31. Özel bir ceza öngörülmemiş suçlar için ceza.
Madde 32. Aleyhine Kovuşturma Açılabilecekler.
Madde 33. Cezaların Su Komisyonuna Ödenmesi.
Madde 34. Su Komisyonunun Dava edeceği ve edileceği ad.

ARABAHMET VE SİLİKDAR SU TESİSLERİ OLARAK BİLİNEREK VAKIF
SULARININ KONTROL VE İDARESİNİ DÜZENLEYEN YASA

1949
Bölüm 308

(3 Mayıs 1919)

Kısa İsim 1. Bu Yasa, Lefkoşa İçme Suyu (Arab Ahmet ve Silikdar

Vakıfları) İdare Yasası olarak isimlendirilir.

- Yorum 2. Bu Yasada:
“arazi”, binaları ve ağaçları da içerir.
- Su Komisyonu 3. (1) Lefkoşa İçme Suyu (Arab Ahmet ve Silikdar Vakıfları) aşağıda belirtilen kişilerden oluşan bir Su Komisyonu tarafından idare ve kontrol edilir:
2, 1/1939 Bakanlar Kurulunca, iki kişiden az ve dört kişiden fazla olmamak üzere, atanacak üyeler;
24/1959'un Vakıflar Yönetim Kurulunca atanacak iki Vakıflar Yönetim Kurulu üyesi;
İkinci Cetveli Lefkoşa Belediye Meclisince veya Lefkoşa Komisyonunca atanacak iki üye.
- 24/1959'un (2) Bakanlar Kurulunca atanacak üyeler, Bakanlar Kurulunun uygun göreceği süre için görev yaparlar. Vakıflar Yönetim Kurulu ve Belediye Meclisi veya Komisyonunca atanacak üyeler, atandıkları tarihten başlayarak iki yıllık bir süre için görev yaparlar.
- İkinci Cetveli (3) Bakanlar Kurulu, Su Komisyonu üyelerinden birini Başkan olarak atar ve atanmış Başkan atandığı süre için Başkanlık yapar.
- Su Komisyonunun Yeterli Miktarda Su Sağlaması. 4. Su Komisyonu, yeterli miktarda temiz ve sağlıklı su sağlar ve su tesislerinin iyi bir şekilde bakımını, muhafazasını ve onarımını yapar ve gerekirse onları yeniden inşa eder
- Su Komisyonunun Bakanlar Kurulunun Onayı ile Memur ataması. 5. Su Komisyonu, Bakanlar Kurulunun onayı ile, bu Yasa ile verilen yetkilerin yerinde kullanılmasını ve yükletilen yükümlülüklerin yeterli biçimde yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, gerekli görülecek memur ve müstahdemleri atayabilir.
Ancak, bu gibi memur ve müstahdemler, Bakanlar Kurulunca istenilen süre için görev yaparlar ve Su Komisyonunun, Bakanlar Kurulunun onayı ile kararlaştıracağı kadar ücret alırlar.
- Su Komisyonunun Yönetmelik Yapma Yetkisi 6. Su Komisyonu, bu Yasa kurallarına bağlı kalınması koşuluyla, aşağıdaki konuların tümü veya herhangi biri ile ilgili olarak yönetmelik yapabilir:
(a) toplantılarının zamanı ve yeri;
(b) üyelerini toplantıya çağırma yöntemi;
(c) üyelerini toplantıda hazır bulunmaları;
(d) görüşmelerinin şekli ve düzeni;
(e) memur ve müstahdemlerin yetki ve görevleri;
(f) toplantılarında izlenecek usulün düzenlenmesi ve

çalışma yöntemi.

- Su Komisyonunun Tüzük Yapma Yetkisi
7. (1) Su Komisyonu aşağıdaki konularda Tüzük yapabilir:
- (a) temizlik ve ev amaçları için su sağlanmasının düzenlenmesi ve bunlarla ilgili vergi veya kiraların saptanması ve tarh edilmesi;
  - (b) su sayacı ile su sağlanmasının düzenlenmesi ve bunun için ödenecek bedelin saptanması;
  - (c) su sağlanması ile ilgili dilekçelerin yapılacağı zaman ve yapılış şekli;
  - (d) evlere su verme yöntemi, verilecek suyun miktarı, kullanılacak su sayaçlarının ve diğer alet edevat ve araç ve gerecin niteliği ve kalitesi;
  - (e) suyun hangi durumlarda kesilebileceği;
  - (f) su tesislerinin idare ve kontrolü ve suyun boş yere kullanılmasının ve tüketilmesinin veya suyun amacı dışında bir amaç için kullanılmasının önlenmesi.
- (2) (a) söz konusu Tüzük kurallarına aykırı davranan; veya
(b) onlara uymayı reddeden veya ihmal eden; veya
(c) onların yasal biçimde uygulanmasına karşı koyan, uygulanmasını engelleyen veya men eden,
- (*) Herhangi bir kişi, on liraya kadar para cezasına çarptırılabilir.

Ancak, yukarıda belirtilen konularda bu Yasa uyarınca yapılmış yeni Tüzük ve Yönetmelikler yürürlüğe konmadıkça, mevcut Yasa, bu Yasa kurallarıyla bağdaştığı veya bu Yasa kuraları ile çelişmediği ölçüde yürürlükte kalır.

- Tüzüklerin Bakanlar Kurulunca Onaylanması
8. Su Komisyonunun bu Yasa uyarınca yaptığı Tüzükler, Bakanlar Kuruluna sunulup Bakanlar Kurulunca onaylanmadıkça yürürlüğe girmez. Bakanlar Kurulu, söz konusu Tüzükleri uygun gördüğü takdirde, ya tümüyle veya kısmen kabul veya reddedebilir. Söz konusu Tüzükler, Bakanlar Kurulunca onaylandıktan sonra, Resmi Gazete’de yayımlanır ve bunun üzerine Yasa gücü kazanır ve ona göre etkili olur.

- Su Komisyonunun Atanması Üzerine Tüm Defterlerin v.s.’nin Su Komisyonuna Verilmesi.
9. Su Komisyonunun bu Yasa uyarınca atanması üzerine ve atanmasından sonra, bu gibi atanma tarihinde Su Komisyonu hangi makamın yerini almışsa o makama verilmiş bulunan veya ait olan tüm taşınır ve taşınmaz mallar ve tüm defterler, kağıtlar ve belgeler ve tüm hak, yetki ve yükümlülükler Su Komisyonuna verilir ve ona ait olur ve görevden ayrılan makamın mal varlığı ve işlerine ilişkin tüm mukaveleler, sözleşmeler, anlaşmalar ve yükümlülükler, söz konusu Su Komisyonunun mukavele, sözleşme, anlaşma ve yükümlülükleri sayılır ve ona göre uygulanır ve icra edilirler veya uygulanabilir ve icra edilebilirler.

- Vakıflar Örgütünün Camiler v.s.İçin Su Alma Hakkının Korunması 10. Camilerde ve diğer İslam kuruluşlarında, Vakıflar Örgütünün hamamlarında ve diğer Vakıf mallarında kullanılmak üzere, bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihte Vakıflar Yönetim Kurulunun mutad olarak almakta olduğu su miktarına eşit bir su miktarının, Arab Ahmet ve Silikdar su tesislerinden parasız olarak Vakıflar Yönetim Kuruluna verilmesi hususunda Vakıflar Yönetim Kurulunun sahip olduğu hak devam eder ve söz konusu suyun Vakıflar Yönetim Kuruluna sağlanması, söz konusu suların tümü üzerinde birinci derecede bir yükümlülük oluşturur.
- Kişisel Hakların Korunması 11. Arabahmet ve Silikdar su tesislerinden su sağlanması hususunda yasal biçimde elde edilen 10'uncu maddedeki haklar dışındaki tüm haklar, bağlı oldukları yükümlülükler saklı kalmak koşuluyla, muhafaza ve idame ettirililer.
Ancak, Su Komisyonu, 1878 yılından sonra verilen herhangi bir su miktarını, onu almakta olan kişiye, onun için herhangi bir zaman ödemiş olduğu parayı geri ödemek suretiyle iptal edebilir.
- İcar Edilmiş Ve Sahipsiz Sular. 12. Arabahmet ve Silikdar su tesislerinden verilen sular için ödenmesi mukavele ile kararlaştırılan veya mutad olarak ödenmekte olan icar bedellerini alma hakkı ve sahipsiz olan suları tekrar tasarruf etme hakkı, bu Yasanın yürürlüğe girmesinden sonra Su Komisyonuna verilir ve Su Komisyonunca istirdat edilebilir.
- Kişisel Hakların Araştırılması ve Tescili 13. Su Komisyonu, Bakanlar Kurulunun emri ile saptanan süre içinde (bu madde ile Bakanlar Kuruluna, gerekli görürse, bu süreyi uzatma yetkisi verilir) aşağıdakileri gösteren bir sicil hazırlar:
(a) bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihte Arabahmet ve Silikdar su tesislerinden herhangi bir camiye veya başka İslam kuruluşuna veya herhangi bir Vakıf hamama veya başka Vakıf mallara, mutad olarak ve parasız verilmekte olan suyun tahmini miktarını,
(b) yukarıda belirtilen Arabahmet ve Silikdar su tesislerinden su alma hususunda, bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihte herhangi bir kişi tarafından yasal olarak tasarruf edilen ve kullanılan su haklarını ve bu hakların tasarruf edilmesinin bağlı olduğu icar bedeli veya yıllık kira veya başka şeyin ödenmesine ilişkin koşulları.

- Tanıkların Hazır Bulunmasını Zorlama Yetkisi 14. Su Komisyonu, sicilin hazırlanması için bir soruşturma yapılmadan önce, Su Komisyonunca saptanacak zamanda veya zamanlarda, tüm ilgililere, taleplerini desteklemek için dayandıkları kanıtlarla birlikte Su Komisyonu huzurunda ısbatı vücut etmeleri için çağrıda bulunan bir bildiri yayımlamasını sağlar ve söz konusu soruşturma amaçları için Su Komisyonu, soruşturma sırasında ortaya çıkan herhangi bir sorunun incelenmesi veya çözümlenmesi için hazır bulunmaları veya şahadet vermeleri gerekli görülen kişilerden celpname ile hazır bulunmalarını isteyebilir ve herhangi bir kişi böyle bir celpname üzerine hazır bulunmayı veya soruşturma amaçları bakımından esasa ilişkin olan bir soruyu cevaplandırmayı veya ibraz edilmesi istenen herhangi bir belgeyi ibraz etmeyi reddederse, bir liraya kadar para cezasına çarptırılabilir.
- (*) Su Komisyonu, soruşturma amaçları için yeminle veya **yeminsiz beyanla** şahadet kabul edilir ve böyle bir yemin veya yeminsiz beyan üzerine, yalan şahadet veren herhangi bir kişi, bir yargısal işlemde yalan şahadet vermiş gibi aynı cezaya çarptırılabilir.
- Affirmation**
- Sicilin Yayınlanması 15. Soruşturmanın tamamlanması üzerine, Su Komisyonunun tüm üyeleri veya aralarında anlaşmazlık varsa, çoğunluğu oluşturan üyeler, sicili imzalar ve onu Lefkoşa Kaymakamının Dairesine tevdi eder. Sicil, orada uygun saatlerde halkın incelemesine açık bulundurulur. Su Komisyonu, Lefkoşa Kaymakamının Dairesine bir bildiri asarak, sicilin yukarıda belirtildiği gibi Lefkoşa Kaymakamının Dairesine tevdi edildiğini ve sicilde kaydedilmiş bulunan haklarına karşı itiraz etmek isteyen herhangi bir kişinin, itirazını söz konusu bildirinin asıldığı tarihten başlayarak bir ay içinde yapması gerektiğini duyurur.
- Sicile Karşı Yapılan İtirazların Bağlı Tutulacağı İşlem 16. 15'inci maddede belirtilen itirazlar, sicile itiraz eden kişinin davacı, Su Komisyonunun ise davalı olarak gösterileceği bir davanın, bildirinin yayımlandığı tarihten başlayarak bir ay içinde Lefkoşa Kaza Mahkemesinde açılması suretiyle yapılır. Bu gibi davalarla ilgili Mahkeme kararlarına karşı hukuk davalarında verilen kararlarda olduğu biçimde ve aynı kısıtlamalarla bağlı olarak istinaf edilebilir; ancak bir karara konu oluşturan suyun değeri, bu değer ne olursa olsun, o karara karşı istinaf edilmesine engel oluşturmaz..
- Sicil Kesinleşme Zamanı 17. Bildirinin yukarıda belirtildiği gibi yayımlanmasından bir ay geçtikten sonra, sicil, yapılan itirazlar dışında, tüm kişiler bakımından bağlayıcı olur ve oraya kaydedilmiş bulunan tüm haklar hususunda, bu Yasa amaçları bakımından kesin kanıt oluşturur..
- Su Komisyonunun Gelir ve Giderlerini Gösteren Yıllık Bütçesini Bakanlar Kuruluna Göndermesi 18. Su Komisyonunun yıllık gelir ve giderlerini gösteren bütçe, 31 Mart'da sona eren mali yıl için Bakanlar Kurulunca belirlenecek biçimde Su komisyonunca hazırlanır ve her yıl Aralık ayında Bakanlar Kuruluna sunulur.

